Polyfarmacie en de betrokkenheid van patiënten bij hun medicatiereview: het ZEG-instrument

Haio: THEYS Nathalie , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: NIJNS Linde

Context: Polyfarmacie en onaangepast voorschrijven blijven heden frequent voorkomende fenomenen en nemen toe naarmate patiënten ouder worden. Er werden reeds verschillende instrumenten ontwikkeld met als doel artsen te helpen bij de evaluatie van de medicatielijsten. Naast de centrale rol van artsen in de aanpak van polyfarmacie en onaangepast voorschrijven is er ook een belangrijke rol weggelegd voor de patiënten zelf. Op basis van de bestaande literatuur werd daarom het ZEG-instrument (d.i. Zelf-Evaluatie Geneesmiddelengebruik) opgesteld.

Onderzoeksvraag: In dit onderzoek proberen we te achterhalen of het betrekken van patiënten bij hun medicatiereview haalbaar is. Daarnaast bekijken we of het toepassen van het ZEG-instrument en de bijhorende medicatiereview een effect hebben op de medicatielijst en op het welzijn van de patiënt.

Methode: Het ZEG-instrument werd toegepast bij 35 65-plussers met een medicatielijst van '5 geneesmiddelen. Nadien werd het medicatieschema, indien nodig, door de arts aangepast. Twee maanden na de medicatiereview werd aan de patiënten gevraagd een vragenlijst omtrent het gebruik van het ZEG-instrument in te vullen en de invloed op hun welzijn na te gaan.

Resultaten: Alle deelnemende patiënten vonden het ZEG-instrument makkelijk te gebruiken en 3/5de van de patiënten zou aan de hand van dit instrument regelmatig zelf zijn medicatiegebruik beoordelen om het nadien samen met zijn arts te bespreken. Na het toepassen van het ZEG-instrument daalde het gemiddeld aantal geneesmiddelen per patiënt van 6,94 (± 2,03) naar 6,57 (± 1,76). Er werden 20 geneesmiddelen gestopt en 11 gestart. Bij 11 van de 35 patiënten werd het medicatischema ongewijzigd gelaten.

Conclusie: Patiënten kunnen aan de hand van het ZEG-instrument betrokken worden bij hun medicatiereview. Het toepassen van het ZEG-instrument resulteert in een lichte daling van het aantal in te nemen geneesmiddelen en draagt bij tot het adequaat voorschrijven door artsen. Daarnaast lijkt deze interventie ook het welzijn van de patiënten te verbeteren. Uitgebreider onderzoek is nodig om deze relatie te bevestigen alsook om de implementeerbaarheid van het ZEG-instrument na te gaan.